

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 346/2025
25.09.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца Националне служба за запошљавање, Дирекција - РЈ Београд, против тужених АА и ББ обоје из ..., ради новчаног потраживања, одлучујући о сукобу месне надлежности између Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу и Првог основног суда у Београду, у седници одржаној дана 25.09.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Брусу, Судска јединица у Александровцу.

Образложење

Поступак у овом спору започет је предлогом за извршење на основу веродостојне исправе – менице, ради дуга у износу од 265.373,34 динара, који је поднет Основном суду у Крушевцу. Правноснажним решењем Основног суда у Крушевцу Ив 221/16 од 08.12.2016. године тај суд се огласио месно ненадлежним за поступање, ставио ван снаге своје решење Ив 221/16 од 01.08.2016. године и спис предмета уступио Основном суду у Брусу, Судска јединица у Александровцу као месно надлежном суду према пребивалишту извршних дужника. Решењем Ипв Ив 10/21 од 09.08.2021. године Основни суд у Брусу је усвојио приговор извршног дужника АА изјављен против решења о извршењу Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу Ив 3/17 од 29.04.2021. године, одредио да ће се поступак наставити као парнични поступак поводом приговора против платног налога и да се спис предмета доставља Основном суду у Брусу, Судска јединица у Александровцу на даљи поступак (став први изреке), одбацио као неблаговремен приговор извршног дужника ББ (став други изреке) и одредио застој извршног поступка по решењу Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу Ив 3/17 од 29.04.2021. године до правноснажног окончања парничног поступка (став трећи изреке). Након тога, Основни суд у Брусу, Судска јединица у Александровцу решењем П 78/25 од 10.02.2025. године огласио се месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и спис предмета доставио Првом основном суду у Београду, позивајући се на уговорену месну надлежност из уговора закљученог дана 12.06.2009. године.

Први основни суд у Београду није прихватио месну надлежност. По ставу тог суда, у конкретном случају нема споразума о месној надлежности између странака у смислу члана 65. Закона о парничном поступку, па није било места да се Основни суд у Брусу, Судска јединица у Александровцу по службеној дужности огласи месно ненадлежним. Спис предмета, заједно са захтевом од 19.08.2025. године, доставио је Врховном суду да реши настали сукоб надлежности.

Решавајући сукоб месне надлежности између Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу и Првог основног суда у Београду, на основу члана члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) и члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 116/08...10/23), Врховни суд је нашао да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Брусу, Судска јединица у Александровцу.

Одредбом члана 38. Закона о парничном поступку прописано је да се тужба подноси суду који је опште месно надлежан, ако законом није другачије одређено, а чланом 39. став 1. истог Закона да је за суђење опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште. Одредбом члана 19. став 1. тог Закона прописано је да ће суд по службеној дужности да се огласити месно ненадлежним ако постоји искључива месна надлежност неког другог суда. Ако за спор није искључиво месно надлежан неки други суд, решење о месној ненадлежности суд може донети само поводом приговора туженог у одговору на тужбу, а ако се тужба не доставља на одговор, по приговору туженог истакнутог најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу - ако припремно рочиште није одржано, и то до упуштања туженог у расправљање о главној ствари (члан 19. став 3. и 4. ЗПП). Према одредби члана 65. став 1. истог Закона, уколико законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан под условом да је тај суд стварно надлежан, а ставом 4. истог члана прописано је да исправу о споразуму тужилац мора да приложи уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности. Одредбом члана 62. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано је да ако су странке закључиле споразум о месној надлежности, извршни поверилац може тражити у предлогу за извршење да се, ако поступак буде настављен као по приговору против платног налога, настави пред судом који је надлежан по споразуму о месној надлежности, а извршни поверилац је дужан да уз предлог приложи споразум о месној надлежности. Члан 59. Закона о парничном поступку прописује да је за суђење у споровима имаоца менице или чека против потписника, поред суда опште месне надлежности, надлежан и суд места плаћања. Члан 111. Закона о меници прописује да за спорове који се покрећу на основу тужбе имаоца менице против њених потписника надлежан је и суд на чијем се подручју налази место плаћања.

У конкретном случају ради се о спору ради дуга у коме не постоји искључива месна надлежност неког суда. То значи да се суд коме је тужба поднета може огласити месно ненадлежним само по приговору странке. Правила о уговореној месној надлежности не искључују примену правила о општој месној

надлежности и могу се применити само у случају да се нека од уговорних страна на њу позове и достави доказ о уговореној месној надлежности. У овом случају извршни поверилац – сада тужилац у предлогу за извршење је тражио да се поступак, уколико буде настављен као парнични по приговору против платног налога, настави пред Првим основним судом у Београду који је надлежан према споразуму о месној надлежности садржаном у члану 7. уговора о финансирању програма запошљавања од 09.07.2009. године, по основу кога је издата меница, а који је достављен уз предлог за извршење. У предлогу за извршење је навео да опредељење Првог основног суда у Београду поверилац врши и на основу члана 59. Закона о парничном поступку и члана 111. Закона о меници и то по месту плаћања менице. У приговору против решења о извршењу Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу Иив 3/17 од 29.04.2021. године извршни дужници су истакли да се не слажу са повериочевим избором месне надлежности Првог основног суда у Београду с обзиром да је поверилац чином подношења предлога за извршење определио месну надлежност према пребивалишту извршних дужника које се налази на подручју Основног суда у Брусу.

Из списка предмета произилази да се извршни поверилац, сада тужилац, определио да предлог за извршење поднесе суду опште месне надлежности према пребивалишту извршних дужника, сада тужених. Иако се у предлогу за извршење позвао на уговорену месну надлежност у случају да дужници изјаве приговор и предложио да се поступак по приговору против платног налога настави пред Првим основним судом у Београду, уз предлог за извршење није доставио споразум о месној надлежности сходно члану 65. став 4. Закона о парничном поступку, из кога би се закључило да су странке уговориле месну надлежност Првог основног суда у Београду. Уопштено навођење у члану 7. уговора о финансирању програма запошљавања од 09.07.2009. године да странке „сагласно уговарају месну надлежност суда у Београду“ без навођења конкретног суда, не може се сматрати споразумом о месној надлежности у смислу члана 65. Закона о парничном поступку. Због тога нису били испуњени услови да се Основни суд у Брусу, Судска јединица у Александровцу, као месно надлежан суд према пребивалишту тужених, огласи месно ненадлежним и спис предмета достави Првом основном суду у Београду.

На основу члана 22. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**